

ACC. N:R M. 9572:1-3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Erik Månsson*
 Härad: *Ö. Göinge* Adress: *Glimåkra, (skolan)*
 Socken: *Glimåkra* Berättat av: *förken Johanna Svensson*
 Uppteckningsår: *1945* Född år *1882* i *Glimåkra*

Herrnsets prydnade.

s. 1-3.

L. U. F. 49.

Skriv endast på denna sida!

M. 9572: /
Landskap: Skåne Upptecknat av: Erik Månsson
Härad: Östra Göinge Adress: Glimåkra / skolan/
Socken: Glimåkra Berättat av: Fröken Johanna Svensson
Uppteckningsår: 1945 Född år 1882 i Glimåkra

L.U.F. 49.
Hemmets prydnade.

1/ Man lövade hemmet vid midsommar allmänt förr men förekommer i gammal anda fortfarande. Det kallades att "maja misommar". Härtill användes i främsta rummet bokelöv men även linne och ibland björklöv. Ruskorna stuckos in i " najlor o boror" i spisen och spiselkransen i vardagsrummet och i murningen kring den öppna "fyren" i köket. Kvistarna sattes också i lerkrukor på spiselkransen inne i stugan. Vid jul sattes också två enar vid ingångsdörren. På två ställen i samhället har denna sed observerats i år.

2/. Golvet. Något strö på golvet har inte förekommit utom på hotellet där hon tjänade under hela sin ungdom. Där brukade man efter lördagarnas skurning av skänkstugan strö mä färskt hackat eneris, som skulle ligga kvar över söndagen och ibland måndagen och "lutade gött." Hemma användes alltid trasmattor på golven mest dock för värmens skull emedan golven voro otäta och dragiga. Det hände att gamla gummor hade dubbla lager mä sådana mattor. "Men då va de ett oherrans arbe o hålla rojnt."

3/Väggprydnader. Till jularna sattes upp "julabrev" d.v.s. bonader av papper i format ungefär 40 cm på höjden och en halv meter på längden. Dessa försåldes av kringvandrande julabrevs krämare och någon gång på marknader men förvarades mycket noga och användes år efter år, fästes med kardenubb längs väggarna i stugan ibland i dubbla rader om man hade så de räckte till. Tapeter har använts så länge S. minnes och hon vet endast en gård på orten där i hennes barndom fanns oprydda timmerväggar

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Fortsättning blad 2 timmerväggar.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

M. 9572:2. Erik Nilsson

Härad:

Ö. Göinge

Adress:

Glimåkra (skolan)

Socken:

Glimåkra

Berättat av:

Fröken Johanna Svensson

Uppteckningsår:

1945

Född år

1882

i

Glimåkra

I hennes hem fanns av ålder två tavlor, som hon ännu har bevarat. De ha glas och polerade ramar och föreställa Jungfru Maria och Jesus mä törnekronan.

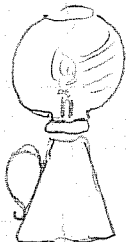
4/ Bord- och skåpprydnader.

Man hade dukar till söndags och till högtiderna. I vardagslag åt man vid ett skurat slagbord. Det skulle varit omöjligt med duk till den matordning som var regel. Man lade matrester direkt på bordet och var inte så noga med att spilla när man doppade i den gemensamma skålen. Man hade alltid endast ett slags dukar nämligen vita hemmavävda s.k. "gåsögondrällsduga". Ljusstakar stod alltid på bodet om jularna men ejlset förekom ingen slags prydnader på möblerna utom blommor som togs in från "örtabjeret". Däremot hade man gott om fönsterträ" som av den gamla modern omsorgsfullt vårdades. Främst var det pelargonier, men även Kristiblodsdroppa, myrten och en sort med små runda blad, som luktade väldigt gott", fanns. Man skulle alltid stjäla sticklingar om de skulle vara någon trivsel med dem.

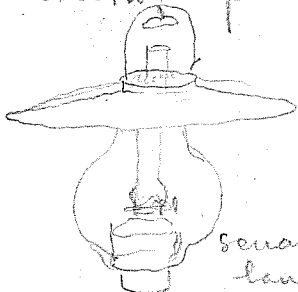
5/ Spisar. I vardagsrummet fanns en järnspis med ringhål stående på järnben. I köket var det öppen"fyra".

6/ Belysning.

Fotogen lampor funnos så tidigt ho minns. Men det var en mycket enkel apparat, en konformig decimeterhög bleckflaska med avskruvbar brännare. Över lågan hade man ett glas kupigt som en kaffekopp. Denna lampa sattes på bordet på en särskild flyttbar träfot. Senare kom den enkla hänglampan med glasbehållare rund brännare och mässing gods samt rakt lampglas. Den kunde höjas och sänkas med hjälp av en avpassad ståltråd. Den flyttades från spisen till matbordet efter behov och den hade en fyra

Äldsta lampan

Senare lampan

Landskap: Skåne M 9572:3. Erik Månsson
 Härad: Ö. Göinge Upptecknat av:
 Socken: Glimåkra Adress: Glimåkra (skolan)
 Berättat av: fr. Johannes Svensson
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1882 i Glimåkra

decimeter bred cirkelrund kupig reflexplåt med hål i mitten för lampglaset. Denna plåt var silverbronserad på undersidan och vilade löst på en utbuckning av de båda byglar av järntråd som utgjorde stativet till lampen.

7./ Se ovsn.

8/ Andra prydnader. Några andra prydnader minns hon inte men en hästsko skulle finna fastspikad ovanför fastedörren och den skulle medföra lycka och trivsel i huset. Den skulle dock inte fästas upp hur som helst utan med rundningen neråt annars ansågs det att den sprang iväg med trevnaden.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!